

K R O N I K A P Z K O

XOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXO

R O K 1 9 8 1

XOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXOXO

Kronikarz : dr Józef MACURA

Rok 1981 wymagał wiele wysiłku od każdego pezetkaowca. Chcieliśmy podołać wszystkim zadaniom, które przed każdym obywatelem Czechosłowacji postawiła potrzeba dalszego rozwoju wszystkich niezbędnych wartości w naszym państwie. Aktywność społeczną rozwijano przede wszystkim w zakresie kampanii przedwyborczej oraz z okazji jubileuszu 60-lecia Komunistycznej Partii. Te znamienne wydarzenia pozwoliły nam włączyć się w ogólnospołeczne nurty działania, dzięki czemu zrobiliśmy dalszy poważny krok naprzód w aktywizacji całej bazy członkowskiej.

Szczególnie obchody 60. rocznicy Partii, które uczciliśmy w ramach naszego Związku Rokiem Kultury Ludowej, wykazały w całej wyrazistości nasz współudział w walce o prawa ludzi pracy i nasz współudział w budownictwie lepszej przyszłości. Dzisiejsze nasze możliwości na bazie leninowskich norm rozwoju narodowości dobitnie świadczą o tym, że PZKO godnie nawiązało do bogatych tradycji rewolucyjnych naszego ludu. Dla wielu z nas była to okazja do przypomnienia przebytej drogi i własnego dorobku, wartości niezniszczalnych, które należy dalej rozwijać i kontynuować.

Z o d e z w y Z G d o c z ł o n k ó w P Z K O

Plenum ZG PZKO, zapoznawszy się z przebiegiem Walnych Zebrań Kół, wysoko ocenia działalność ideowo-wychowawczą i kulturalno-oświatową oraz postawę obywatelską i społecznikowską członków PZKO przy realizacji zadań związkowych i ogólnospołecznych. Wyraża całemu aktywowi i wszystkim członkom serdeczne podziękowanie i wysokie uznanie za rzetelną postawę i osiągnięte wyniki.

Plenum ZG PZKO, akceptując plany pracy przyjęte na Walnych Zebraniach, zwraca się do wszystkich członków z apelem o ich

pełną realizację. Urzeczywistnienie tych planów powinno przyczynić się do wykonania ogólnospołecznych zadań gospodarczych VII planu pięcioletniego.

ZOBOWIĄZANIA NA ROK 1981

1. Członkowie PZKO przepracują w czynie społecznym 178.000 godzin o wartości 2 mln. Kčs, z tego 30.000 w rolnictwie, 35.000 godzin w inwestycyjnej akcji "Z" i oddają do skupu 10.000 kg makulatury.
2. Zespoły artystyczne PZKO włączą się do obchodów 60-lecia KPC oraz do kampanii przedwyborczej.
3. Koła Miejscowe PZKO zorganizują 470 imprez i akcji kulturalno-wychowawczych o wysokich walorach artystycznych.
4. Koła Miejscowe PZKO pozyskają : co najmniej 1.000 abonentów Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, 300 abonentów Głosu Ludu i Zwrotu.
5. W ramach ochrony środowiska naturalnego wszystkie Koła posiadające własne obiekty zadbają o ich otoczenie.
6. W ramach wychowania socjalistycznego człowieka wszystkie Koła PZKO zawrą nowe umowy patronackie z przedszkolami, szkołami oraz OP SZM.

DZIAŁALNOŚĆ PZKO W ROKU 1981

W działalności Związku w roku 1981 dominowały sprawy ogólnospołeczne nad działaniem wewnątrzwiązkowym, które przeważało w roku ubiegłym. To rzutowało na pracę ZG, Komitetów Miejskich i Obwodowych oraz Kół Miejskowych. Był to na ogół wpływ pozytywny, pomimo znacznego zagęszczenia wydarzeń, wymagającego szybkiej orientacji i zwiększonej operatywności wszystkich pezetkaowskich zarządów, komitetów i innych organów.

Pełna aktywizacja związku nastąpiła w okresie ważnych wydarzeń polityczno-społecznych, zwłaszcza przed i po XVI Zjeździe KPC, przy obchodach 60 rocznicy założenia KPC, podczas przygotowań i w czasie wyborów do rad narodowych wszystkich szczebli, jak również z okazji tradycyjnych już rocznic: Wydarzeń Lutowych, MDK, Dnia Nauczyciela, Dni Majowych, PRL, SNP, WSRP, Miesiąca Przyjaźni Czechosłowacko-Radzieckiej.

DZIAŁALNOŚĆ POLITYCZNO-SPOŁECZNA

- - - - -

ZEBRANIA SPRAWOZDAWCZE KÓŁ MIEJSCOWYCH PZKO

Intensywną pracę organizacyjną podczas całego roku podsumowały zebrania sprawozdawcze Kół. Stwierdzono, że główne zamierzenia Związku zostały wykonane a niektóre zadania i zobowiązania zrealizowano nawet z nadwyżką /czyn społeczny, oświata, akcje kulturalne/. Pozytywnie oceniono przede wszystkim akcje zorganizowane w ramach Roku Kultury Ludowej, wysoki był poziom ideowy i artystyczny imprez ZG, akcji środowiskowych i niektórych Kół.

Po XVI Zjeździe KPC przeanalizowano i uzupełniono konkretne zadania PZKO wynikające z uchwał XIII Zjazdu PZKO. Zadania te włączono do planu na następne lata.

Zebrania Sprawozdawcze przebiegły od listopada 1981 do stycznia 1982 we wszystkich 94 Kołach. Udział w nich wynosił 6.115 osób. Ogólnie stwierdzono gładki przebieg zebrań, bardzo aktywny stosunek członków, dobrą realizację zadań wynikających z Programu Wyborczego poszczególnych gmin i miast. Podkreśla się dobry stan wyrobienia społecznego naszych członków działających w Radach Narodowych, FN i innych organizacjach społecznych.

ZEBRANIA SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE KOMITETÓW MIEJSKICH I OBWODOWYCH

Przebiegały w lutym 1981. Dokonano na nich dogłębnej analizy

działalności Komitetów w okresie ubiegłej dwuletniej kadencji oraz wybrano nowe składy osobowe na lata 1981-82 z wytypowanych przez poszczególne Koła przedstawicieli. We wszystkich zebraniach wzięli udział przedstawiciele Prezydium ZG oraz władz miejskich lub miejscowych.

CZYN SPOŁECZNY - REALIZACJA ZADAŃ PROGRAMU WYBORCZEGO FN

Ogółem przepracowali nasi członkowie 219.534 godzin brygadniczych o wartości 2.412.288.- Kčs, z tego dla rolnictwa 38.740 godzin. Zobowiązanie zostało przekroczone o 23%. Do zbiornic surowców wtórnych oddano 36.103 kg złomu i makulatury, zebrano również 9.355 kg siana z nieużytków rolnych.

Poza pezetkaowskim nasi członkowie uczestniczyli również w czynie społecznym w ramach Zmian Narodowych FN.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ KÓŁ

W roku 1981 sprawozdania i plany kwartalne Kół dochodziły do Sekretariatu ZG na czas. Wynikły kłopoty dopiero ze sprawozdaniem za IV kwartał, a to z tego powodu, że zabrakło ksiąg sprawozdawczych, ponieważ drukarnia nie wywiązała się na czas.

KOMISJA D/S ORGANIZACYJNYCH

Odbyła dwa zebrania, zorganizowała naradę przewodniczących i sekretarzy Komitetów Miejskich i Obwodowych z udziałem 22 osób, gdzie omówiono działalność Związku i założenia roku jubileuszowego 35-lecia PZKO.

SEKCJA KRONIKARSKA

Sekcja odbyła dwa zebrania oraz odprawę kronikarzy. Prace nad kroniką związkową są kontynuowane.

KOMISJA KADROWA

Spotkała się 3 razy w ramach pracy organów wybieralnych.

Uzgadniano doraźne potrzeby zmian kadrowych w aparacie związkowym oraz omawiano materiały dotyczące rezerw kadr związkowych.

KOMISJA PROPAGANDY

Odbyła 1 zebranie. Omawiano współdziałanie z Komisją Propagandy Roku Jubileuszowego. Ustalono, że Komisja wznowi swą działalność w roku 1982.

KOMISJA ZESPOŁÓW KOBIET

Odbyło się 10 zebrań z przeciętną obecnością 10 osób. Omawiano plan pracy, ocenę imprez, publikację /haft śląski/, pieśni ludowe, przygotowanie aktywów, szkolenie kierowniczek zespołów, wycieczek, spotkanie działaczek PZKO w Cz.Cieszynie.

A k t y w y k i e r o w n i c z e k :

W styczniu uczczono jubileusz Sceny Polskiej, w marcu odbyło się spotkanie aktywistek na występie "Górnika", w wrześniu szkolenie kierowniczek w Koszarzyskach a w jego ramach szereg referatów, zajęcia praktyczne, dyskusja oraz omówienie festiwalowej wystawy robótek ręcznych.

W y c i e c z k i . Komisja przygotowała 2 wycieczki: w maju na targi bernieńskie, w październiku razem z dziećmi szkół specjalnych szlakiem partyzantów beskidzkich i powstańców słowackich.

O d c z y t y wygłosiły członkinie 170, przeprowadzono 38 lustracji zespołów terenowych, ogłoszono 17 artykułów w Głosie Ludu,

W y s t a w przygotowanych przez zespoły kobiet było 24.

Trzeba bezstronnie przyznać, że nasze kobiety wykazały w ciągu roku niebywałe zaangażowanie, wielką pracowitość i zdolność organizacyjną.

KOMISJA BUDOWY ŚWIETLIC

Odbyły się 3 zebrania Komisji oraz jedna odprawa właścicieli domów związkowych. Stanono się ograniczyć ilość obiektów w rozbudowie, powszechnie stwierdzono oszczędne i gospodarne prowadzenie robót. Oddano do użytku Dom PZKO w Karwinie-Starym Mieście, w Orłowej IV-Lutyni oraz w Czeskim Cieszynie ul.Bożka. Kontynuowano budowę domów w Nieborach i Milikowie. Przeprowadzono rekonstrukcje budynków w Ligotce Kameralnej, Nawsiu i Gnojniku.

KOMISJA MŁODZIEŻY ZWIĄZKOWEJ

Rok 1981 był w działalności KMZ nacechowany zmianami personalnymi na wszystkich niemal szczeblach. Miało to swe odbicie w działalności, która w ciągu roku nieco spadła, niemniej plan działalności został całkowicie zrealizowany. Po pewnej recesji plan pracy na rok przyszły jest bardzo ambitny i jest gwarancja, że zostanie w zupełności zrealizowany.

W sumie odbyło się 9 zebrań kierownictwa KMZ, 9 spotkań podkomisji sportowej oraz 3 podkomisji turystycznej. KMZ skupia działalność 52 Klubów Młodych, z tego 44 bardzo aktywnych. Analiza pracy młodzieży, została przez Plenum ZG PZKO pozytywnie przyjęta.

Do centralnych akcji KMZ należały:

- VI Zimowy Rajd Turystyczny na Kamienite /luty/, uczestników około 300 z 29 Kół, 2 ośrodków SAJ oraz młodzież PSP z Bystrzycy,
- Reprezentacyjny Bal Klubów Młodych PZKO w Koszarzyskach/luty/ "Na gorolskóm nute" - przygotowała ROKM z Bystrzycy. Obecnych 180 osób,
- Maj nad Olzą /maj/ - przygotowała ROKM Czeski Cieszyn. Przegląd zespołów tanecznych. Obecnych 140 osób.
- Zlot Młodzieży Związkowej - /sierpień/ w Bystrzycy - raczej

nie udany. Obecnych 600 osób. Zlot przyjął formę dyskoteki w plenerze i to bez programu.

- V Rajd Turystyczny na Kozubowej /sierpień/. Przygotowała ROKM Gnojnik. Było 60 uczestników z 10 Klubów.
- Pożegnanie Lata w Błędowicach /wrzesień/. Przygotowała ROKM Hawierzów. Dobra reklama, program i aprowizacja. Udział 500 osób.
- Melpomenki w Nydku /listopad/. Przegląd małych form scenicznych. Wystąpiło 15 zespołów, obecnych 200 widzów.
- Muzyczna Jesień w Boguminie /listopad/. Organizator ROKM Bogumin. Udział wzięło 7 zespołów oraz 2 soliści. Obecnych 120 osób.
- Kluboturniej w Orłowej /grudzień/. Turniej wiedzy poświęcony 30-leciu Sceny Polskiej, 60-leciu KPC na naszym terenie oraz filmowi i literaturze polskiej. W eliminacjach wzięły udział 22 drużyny, w finale 7. Widzów 460.

DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA

Podkomisja sportowa KMZ zorganizowała 13 mistrzostw w następujących dyscyplinach: slalom specjalny, tenis stołowy, szachy, kometka, pływanie, lekkoatletyka, tenis, ringo, siatkówka, piłka nożna, strzelectwo, bieg na przełaj, mini-piłka nożna.

Głównym celem działalności sportowej jest umasowienie kultury fizycznej w naszym społeczeństwie. Jej plusem jest to, że mobilizuje również tych członków, którzy specjalnie nie udzielają się aktywnie w pracy kulturalno-oświatowej.

S z k o l e n i a

- Internatowe szkolenie wodziirejów w Koszarzyskach /lipiec/ udział wzięły 22 osoby z 15 Kół PZKO,
- Dwudniowe szkolenie wodziirejów w Trzyńcu 6 /listopad/. Obecnych 63 członków z 25 Kół oraz 20 gości i wykładowców.

W trakcie całego roku przebiegał konkurs "Wzorowy Klub". Ten tytuł uzyskali: KM Gródek, KM Kościelec-Stanisławice, KM Wędrynia oraz KM Olbrachcice.

Członkowie KMZ i jej podkomisji wyjechali 48 razy na lustracje i instruktaże do Klubów Młodych.

SEKCJA AKADEMICKA "JEDNOŚĆ"

Sekcja rozwijała w bieżącym roku swoją działalność w 5 ośrodkach - Pradze, Brnie, Ołomuńcu, Ostrawie i Żylinie. Odbyla 5 wspólnych zebrań z udziałem około 12 przedstawicieli poszczególnych ośrodków. Zorganizowano następujące akcje: turniej koszykówki o Puchar Mleczny, Zabawę Śmigustową, Mecz piłki nożnej "Gorole-Hawiyrze" oraz Bal Akademicki. W sierpniu miało miejsce w Koszarzyskach dwudniowe seminarium. Udział 28 studentów. Niestety, zupełnie zawiodły wakacyjne piątki sajowskie. Przyczyną był remont Klubu PZKO.

W ciągu roku w każdym ośrodku odbywały się regularne spotkania. Największą aktywność wykazały ośrodki w Ostrawie i Brnie.

P R A C A O R G A N Ó W W Y B I E R A L N Y C H

PREZYDIUM

Odbyło 19 zebrań prezydialnych. Na nich omawiano oprócz aktualnych spraw organizacyjnych następujące tematy:

- Przebieg Roku Kultury Ludowej,
- Udział PZKO w kampanii przedwyborczej,
- 60 rocznica KPC, XVI Zjazd KPC, przygotowania jubileuszu PZKO,
- Festiwal Piosenki Polskiej,
- Praca młodzieży związkowej,
- Ocena i plan pracy Zwrotu, skład nowej Rady Redakcyjnej
- Jubileuszowe spotkanie działaczek PZKO, praca kobiet w PZKO,
- Analiza czytelnictwa, ocena konkursu czytelniczego,

- Akcje na 60-lecie KPC,
- Analiza pracy zespołów ZG, internatowe kursy wakacyjne,
- Teatrzyk ZG,
- Działalność Komisji Nauki i jej podległych sekcji,
- Festiwal 35-lecia PZKO,
- Ocena teatrzyku "Bajka", plan dramaturgiczny,
- Realizacja planu pracy oraz budżetu za I i II półrocze,
- Zwrot, plan pracy, zmiany personalne w redakcji,
- Nowy model organizacyjny aparatu ZG,
- MOKiP, MPCR,
- Założenia planu pracy PZKO, wniosek budżetu na rok 1982,
- Sprawozdanie z działalności Związku w I półroczu,
- Przygotowania zebrań sprawozdawczych,
- Ocena działalności śpiewaczej, teatralnej i tanecznej,
- Plan pracy ZG na rok 1982,
- Sprawa statutu i innych akt normatywnych.

Z ogólnej ilości 19 zebrań 4 były wyjazdowe, a to w Wędryni-Zaolziu, Darkowie, Gutach i Karwinie-Nowym Mieście. Tam wszędzie omawiano również pracę miejscowego Komitetu Miejskiego lub Obwodowego.

Komisja Rewizyjna ZG odbyła w 1981 roku 7 zebrań.

PLENUM

Odbyło się 5 zebrań plenarnych, tematem których było:

- Sprawozdanie z działalności, budżet za rok 1981,
- Analiza pracy młodzieży związkowej,
- Ocena pracy członków Plenum, zmiany personalne,
- Ocena Zwrotu, nowy skład osobowy Rady Redakcyjnej,
- Działalność Związku po XVI Zjeździe KPC,
- Obchody 35 rocznicy założenia PZKO,
- Uroczyste zagajenie Roku Jubileuszowego,

- Założenia planu pracy na rok 1982, odznaczenie Sceny Polskiej,
- Ocena działalności śpiewaczo-muzycznej, teatralnej i tanecznej,

MIESIĘCZNIK ZWIĄZKOWY "ZWROT"

Rada Redakcyjna i cały zespół redakcyjny przy redagowaniu poszczególnych numerów pisma kierowali się planem pracy - ideowym i tematycznym, zatwierdzonym przez Prezydium ZG PZKO.

W lutym z funkcji redaktora naczelnego został odwołany Kazimierz Kaszper. Odpowiedzialność za poziom polityczny i treści ideowe "Zwrotu" przejęła Rada Redakcyjna kierowana początkowo przez Henryka Szmeję a od kwietnia przez Tadeusza Chrzaszczę. Od sierpnia redaktorem graficznym został Kazimierz Gajdzica, który już wykonywał tę funkcję wcześniej w zastępstwie za chorego Tadeusza Bergera, odchodzącego obecnie na emeryturę. W tym samym czasie został przyjęty do pracy redaktor Gustaw Sajdok. W październiku odeszła z redakcji redaktor-publicysta Halina Kowalczyk. Sekretariat ZG skierował na staż do Zwrotu Mariana Siedlaczka.

Rada Redakcyjna odbyła 8 spotkań, zaś pod koniec roku kalendarzowego przygotowała do druku jednokartkowy kalendarz na rok 1982, który wysłano do abonentów z numerem grudniowym pisma.

W roku 1981 ukazało się 12 numerów w jednorazowym nakładzie 4.250 egzemplarzy. W ciągu roku liczba abonentów nieznacznie się podniosła i według danych z końca roku 1981 wynosiła 4.018.

ZESPÓŁ LALEK "BAJKA"

W roku 1981 - w jubileuszowym 35. sezonie dramaturgicznym wystawiono 4 inscenizacje. Były to: Władysław Sikory "Czadownica", Rady Moskowej "Kiedy rozkwitnie margaretka", Hanny Łochockiej "Tramtadrata" oraz Bronisława Liberdy i Władysława Sikory "O stareczce i kurce". Odegrano 279 przedstawień dla 22.053

widzów. W Kołach PZKO odegrano ponad plan 11 przedstawień, przede wszystkim sztuki "O stareczce i kurce", przygotowanej na zakończenie Roku Kultury Ludowej.

Ogółem zyskano 4.357 abonentów w szkołach podstawowych i przedszkolach, w tym 379 spośród dzieci czeskich.

D Z I A Ł A L N O Ś Ć K U L T U R A L N O - W Y C H O -
- - - - -

W A W C Z A

Działalność PZKO w tym zakresie przez cały rok realizowano według założeń ideowych uchwalonych na ten rok przez ZG. Działalność ta koncentrowała się wokół godnego uczczenia 60 rocznicy KPC, XVI Zjazdu Partii, wyborów do Rad Narodowych wszystkich szczebli, a także wokół ogłoszonego w naszym Związku Roku Kultury Ludowej. Poza tym plan uwzględniał rokrocznie obchodzone rocznice i wydarzenia, głównie zaś zagajenie jubileuszowych obchodów 35 rocznicy powstania PZKO

PION PRACY KULTURALNEJ

W roku 1981 duży wysiłek skierowano na przygotowanie i realizację centralnych imprez ZG z okazji wyżej wymienionych ważnych wydarzeń społeczno-politycznych w naszym kraju, dalej na przeprowadzenie związkowego Roku Kultury Ludowej oraz zapoczątkowanie obchodów 35-lecia PZKO. Wszystkie centralnie zaplanowane imprezy zostały przez ZG ocenione bardzo pozytywnie. Udał się XVI Festiwal Piosenki Polskiej, dobrze wypadła kolejna XII premiera ZPiT Górnik, były Przeglądy Szkolnych Zespołów Tanecznych i Śpiewaczych, Przegląd Zespołów Tanecznych PZKO, Przegląd Śląskiej Pieśni Ludowej, były kursy internatowe. Podobnie było również w terenie związkowym. Wszystko to wymagało wielkiego poświęcenia, czasu, siły i umiejętności, by przygotować i realizować poszczególne imprezy.

Wszystkie Komitety Miejskie i Obwodowe a także Koła PZKO z dużym powodzeniem zorganizowały swoje imprezy miejscowe i środowiskowe w przeważającej większości z programem ludowym naszego regionu. Wszystkie dedykowano ważnym i aktualnym wydarzeniom społecznym w naszym kraju.

Działalność SLA cechował w roku 1981 pewien spadek. Działalność kulturalną w Kołach przedstawia załączona na końcu tabelka.

Wynika z niej, że ilość amatorskich zespołów artystycznych ogółem utrzymuje się na dotychczasowym poziomie. Obserwujemy spadek małych zespołów wokalnych. Spadła także ogólna ilość występów, zwłaszcza występów śpiewaczych i małych form scenicznych. Stan ten powoduje brak zapotrzebowania przez teren. Temat ten poruszany bywa na każdym spotkaniu aktywu związkowego. Zjawisko jest niełatwe do rozwiązania ze względu na trudne warunki istniejące w wielu Kołach. Poprawę tego stanu widzi się w pozyskaniu młodzieży do pracy w zespołach artystycznych a także w lepszej pracy zarządów Kół i rozwijaniu ich inicjatywy. Ilość członków zaangażowanych w naszych zespołach artystycznych utrzymuje się na niezmiennym poziomie.

Z imprez kulturalnych notuje się spadek akademii, koncertów, estrad i przedstawień. Bale, zabawy i festyny utrzymywały się na poziomie roku poprzedniego. Ogólnie jednak można stwierdzić, że działalność kulturalna Związku jest nadal bardzo bogata.

Z niej wybijały się imprezy Kół z programem na ludowo. Ogłoszony Rok Kultury Ludowej wyzwolił w naszym terenie mnóstwo twórczej inwencji i pomysłów. Okazało się, że skarbnica kultury naszego regionu ma niewyczerpalne możliwości. Dobrze, że znalazła się chęć rozwijania naszych działań w oparciu o te bogate źródła.

Dokumentem, który stał się podstawą wszelkich poczynañ kulturalnych Związku był przyjęty przez ZG "Plan przedsięwzięć

na lata 1980-84 Pionu Pracy Kulturalnej". Naczelnym zadaniem w myśl tego dokumentu było kształtowanie osobowości i wszechstronnego rozwoju każdego pezetkaowca jako człowieka i członka nowoczesnego społeczeństwa. W naszym związkowym działaniu kulturalno-wychowawczym upowszechniano wśród naszego społeczeństwa kulturę polską i regionalną oraz kulturę bratnich narodów, starano się przybliżyć ją również współobywatelom narodowości czeskiej i słowackiej w imię wzajemnego zbliżenia i szacunku, dla zgodnego współżycia i wzajemnego poznania. Dużo uwagi w wspomnianym wyżej materiale poświęcono kształtowaniu świadomości opartej na procesach kulturotwórczych wśród młodzieży, wpajaniu jej nawyków językowych i kulturowych kształtujących jej osobowość. Stąd na plan pierwszy wysuwają się wychowawcy, na których ciąży wielka odpowiedzialność za kształtowanie jej osobowości. Nie można również zapominać o ludziach w wieku dojrzałym, bo to mogło by przynieść niepowetowane straty. Powyższy dokument opierający się na uchwałach zjazdowych przemawia więc przez zróżnicowane formy i treści do całego przekroju generacyjnego naszego społeczeństwa. Stale aktualnym zadaniem dla Związku pozostaje zintensywnianie działalności kulturalnej zwłaszcza w tych Kołach, w których istnieją wszelkie warunki do ożywienia, reaktywowania dawnych lub zakładania zespołów nowych i do organizowania imprez kulturalnych.

Komisje i aktywy w Pionie Pracy Kulturalnej w oparciu o swoje plany pracy zatwierdzone przez ZG pracowały z mniejszym lub większym powodzeniem. Niestety, nie wszyscy ich członkowie wywiązywali się ze swych funkcji. Pomimo tego analiza działalności kulturalnej, przeprowadzona na grudniowym Plenum ZG wypadła pozytywnie.

ZRZESZENIE ŚPIEWACZO-MUZYCZNE

Pod koniec roku 1981 pracowało 38 zespołów śpiewaczych/przybył chór w Gródku/ i 12 małych zespołów wokalnych /ubyły 3/. Ilość śpiewaków obniżyła się o 70, bowiem kadry śpiewacze są przestarzałe a przypływ młodzieży do zespołów jest niewystarczający. Chóry swoje występy dedykowały aktualnym wydarzeniom oraz obchodą Roku Kultury Ludowej.

Małe zespoły wokalne powstają i zanikają. Tak uczy dotychczasowe doświadczenie. Niestety, tym razem więcej ich zanikło niż powstało, pomimo że zorganizowano dla całego terenu specjalną giełdę repertuarową, która jednak nie znalazła większego zainteresowania.

Poziom związkowego śpiewactwa był nadal wysoki, co potwierdziły liczne koncerty.

ZSM odbyło w sumie 11 zebrań, w tym 4 plenarne, 7 Rady Artystyczno-Programowej oraz 1 zebranie Pionu muzyki w szkole.

- S e j m i k ś p i e w a c z y zgromadził 62 obecnych. Podsumowano na nim wyniki Festiwalu "O laur 35-lecia CSRS". Miał on formę trzech koncertów, uczestniczyło 31 chórów, ocena wypadła bardzo pozytywnie. Przyznano laury zwycięskim chórom: żeńskim - Harfie, Nawsiu, Olziance, Przełęczy; męskim - Gorolowi, Hejnałowi-Echu, ChNP, Hasłu Orłowa; mieszanym: Hutnikowi, Lirze, Godulanowi, Błękitowi.

- P r z e g l ą d C h ó r ó w S z k o l n y c h - forma koncertu dedykowana obchodom jubileuszowym. Uczestniczyło 8 zespołów / Trzyniec 6 - 2, Czeski Cieszyn - 2, Błędowice, Gnojnik, Mosty k/Jabł., Jabłonków /. Poziom bardzo wysoki.

- XVI F e s t i w a l P i o s e n k i P o l s k i e j - współorganizatorem były rozgłośnia radia ostrawskiego. W eliminacjach uczestniczyło 19 piosenkarzy oraz 1 zespół, do finałowego

koncertu zakwalifikowano 9 solistów i zespół wokalny. Jury pod przewodnictwem Drahoslava Volejnička przyznało I nagrodę Renacie Worek, II nagrodę Irenie Žabińskiej, III zespołowi PER TUTTI oraz Beacie Rosinové. Nagrodę publiczności uzyskała również Renata Worek. Finalistom akompaniowała orkiestra rozgłośni ostrawskiej pod dyрекcją Pavla Staňka. Gościnnie na festiwalu wystąpiła Ewa Demarczyk ze swym zespołem.

XVI FPP poprzedziło 8 spotkań w ramach Studia Piosenki przygotowującego piosenkarzy i ich repertuar.

- R o k K u l t u r y L u d o w e j - na podstawie uchwały Plenum ZG został opracowany materiał pisemny określający jego cele i formy. Wysłano go do wszystkich środowisk związkowych. G i e ł d a - utworów muzycznych dla małych zespołów wokalnych. była to forma propozycji opracowań pieśni i piosenek a również rozeznanie zapotrzebowania. Udział kierowników był niezadawalający.

K u r s d y r y g e n t ó w w Międzyzdrojach - udział 3 dyrygentów z naszego terenu.

- P r z e g l ą d Z U Č "Staroveské arkady" - udział wzięły chór żeński Jablonków oraz chór mieszany Wędryńka.

- F e s t i w a l w Jihlavě - uczestniczyła Krystyna Pieknik.

- S e m i n a r i u m f o l k l o r y s t y c z n e w Wędryni. W jego ramach odbyło się szkolenie dyrygentów. Tematem było omówienie pieśni ludowych. Uczestniczyło 16 dyrygentów.

- P r z e g l ą d Ś l ą s k i e j P i e ś n i L u d o w e j w Wędryni z udziałem 40 solistów.

- J u b i l e u s z e c h ó r ó w : 60-lecie chóru mieszanego w Piotrowicach-Markłowicach, 60-lecie chóru męskiego "Siła" w Stonawie, 30-lecie chóru żeńskiego "Halka" w Stonawie, 55-lecie chóru mieszanego "Hasło Skrzeczów, 60-lecie chóru mieszanego

"Przyjaźń" w Starym Mieście.

- P i e ś n i P r z y j a ź n i - eliminacje powiatowe w Frydku-Mistku. Uczestniczyły chór żeński Jabłonków oraz chór szkolny z Gnojnika.

- P o d p a t r o n a t e m Z r z e s z e n i a w Oldrzychowicach zorganizowano imprezę poświęconą 40-rocznicy śmierci Jana Sztwiertni. Oprócz chóru mieszanego i zespołu tanecznego z Oldrzychowic uczestniczyli chór żeński "Olzianka" oraz zespół "Olziok".

K o n c e r t y z e s p o ł ó w ś p i e w a c z y c h z okazji 60-lecia KPC. Koncerty odbyły się między innymi w Bystrzycy, Karwinie /Przyjaźń i Gorol/, w Czeskim Cieszynie /Harfa/, w Hawierzowie /Nawsie, Lira, Hejnał-Echo/ i w wielu dalszych miejscowościach.

- M u z y c z n a J e s i e ń - listopad , Bogumin.

- W ramach pomocy repertuarowej wysłano do szkół 32 pozycje piosenek młodzieżowych.

- Członkowie Zrzeszenia wyjeżdżali 68 razy do zespołów i przeprowadzali tam lustracje i instruktaże. Biblioteka i płytoteka była systematycznie uzupełniana o nowe pozycje.

CHÓR MĘSKI H A S Ł O ORŁOWA

Odbył 50 prób, 5 występów, w tym koncert z okazji Dni majowych i 60 rocznicy KPC. Liczebność chóru 36 członków. Wyćwiczono 5 nowych pozycji. W dalszym ciągu chór odczuwa brak zapotrzebowania na koncerty. Chór prowadzi kronikę na bieżąco.

CHÓR NAUCZYCIELI POLSKICH

Chór odbył 40 prób, 8 występów, w tym 2 koncerty wychowawcze, 5 występów okolicznościowych. Były również 3 jednodniowe zgrupowania. Dotychczasowy dyrygent i kierownik artystyczny

Henryk Kotas zrezygnował, funkcję tę objął dr Alojzy Suchanek. Chór liczy 46 śpiewaków. ChNP także odczuwa brak zapotrzebowania na koncerty.

KOMISJA TEATRALNA I ŻYWEGO SŁOWA

Według tabelki statystycznej doszło do wzrostu o 1 zespół teatralny i do spadku o 2 zespoły małych form scenicznych. Dzięki widowiskom regionalnym z okazji Roku Kultury Ludowej doszło do wzrostu spektakli całowieczorowych.

Ogłoszone na rok 1981 współzawodnictwo zespołów teatralnych PZKO i szkolnych przebiegło pomyślnie. W sumie oceniono 22 zespoły z 21 Kół, z tego 10 w powiecie Karwina i 12 w powiecie Frydek-Mistek. Oprócz tego we współzawodnictwie brało udział 14 zespołów szkolnych / po 7 z obu powiatów/. Znakomita większość przedstawień była o tematyce ludowej. Współzawodnictwo w ruchu teatralnym oceniono pozytywnie. Przyczyniło się ono do wzbogacenia propozycji teatralnych w Kołach i szkołach.

Niestety, równocześnie doszło do spadku ilości występów zespołów małych form scenicznych. Problemem tym muszą się zająć wszystkie organy związkowe.

Komisja Teatralna i Żywego Słowa odbyła w sumie 16 zebrań, w tym 5 plenarnych oraz 11 zebrań grup roboczych. Na zebraniach omawiano przygotowania i realizację planowanych zadań. Z powodu nadmiaru imprez nie wszystkie zaplanowane akcje zostały zrealizowane.

- XXVI K o n k u r s R e c y t a c j i

Przebiegał w trzech etapach :

w eliminacjach środowiskowych wzięło udział 1.333 osób / z tego w powiecie karwińskim 528 osób, w powiecie frydecko-misteckim 805/, w eliminacjach obwodowych było 267 osób, w eliminacjach centralnych było 98 uczestników. Ogólny poziom oceniono jako dobry. Przeważała młodzież szkolna, za mało było

młodzieży pezetkaowskiej.

- S e m i n a r i u m dla prowadzących zespoły teatralne. Było dwudniowe, w lutym, dla nauczycieli polonistów. Uczestniczyło w nim 50 nauczycieli, ocena ogólna bardzo pozytywna.
- B i u l e t y n T e a t r a l n y . Zgodnie z planem wydano dwa biuletyny : na obchody okolicznościowe: jeden z montażami poetyckimi i wyborami współczesnej twórczości ludowej, drugi z propozycjami repertuarowymi dla zespołów małych form scenicznych.
- R e p e r t u a r . Wyszły następujące utwory: "Koszulka w kratki i 7 A" /tłumaczenie W.Przeczka/, "Zuzanka i utopce" /Wł.Sikory/, "Zbójnik śląski" /K.Bergera w adaptacji J.Pyszki/, "Ondraszek" oraz sztuki Wł.Młynka. Z czeskich sztuk nadesłanych do ZG z Pragi wybrano do tłumaczenia 2 pozycje.

TEATRZYK ZG

Pracowały w nim 32 osoby. W roku 1981 odbyło się 8 jednodniowych seminariów oraz dwa internatowe zgrupowania szkoleniowe. Tematem zajęć były przygotowania do Melpomenek '81.

Teatrzyk zrealizował 7 występów, z tego 4 w czeskim środowisku /Val.Meziříčí, Ostrawa-Poruba, Ostrawa - Zabřeh i Orłowa 4/.

I n t e r n a t o w y k u r s r e ż y s e r a i a k t o r a został odwołany z powodu braku zgłoszeń.

M e l p o m e n k i '81 miały miejsce w listopadzie w Nydku.

Udział wzięło 15 zespołów z 9 Kół, SA"J" Brno oraz Teatrzyk ZG.

Na widowni było 200 osób. Atmosfera bardzo dobra. Publiczność najwyżej oceniła "Tryptyk satyryczny" według Kerna i Jurandota, wystawiony przez Klub Młodych PZKO w Kościelcu-Stanisławicach.

W s p ó ł p r a c a z e S c e n ą P o l s k ą , układała się pomyślnie. Zaangażowanie aktorów Sceny w pracy KTŻS duże /7 osób/. W uznaniu zasług Sceny Polskiej ZG przyznał jej z okazji

30-lecia najwyższe odznaczenie "Zasłużony dla Związku" I stopnia , złota.

L u s t r a c j e i i n s t r u k t a ż e - było 118 wyjazdów do terenu na lustracje, instruktaże i oceny przedstawień i konkursów recytacji.

P o p u l a r y z a c j a r u c h u t e a t r a l n e g o - współpracowano z radiem w Ostrawie i prasą. Współpracowano także z KKS i Okręgowym Ośrodkiem Metodycznym w Ostrawie.

G a b i n e t M e t o d y c z n o - S z k o l e n i o w y jest uzupełniany w miarę ukazywania się nowych pozycji. W pierwszym półroczu doszło do zmiany na stanowisku przewodniczącego KTŻS. Nowym przewodniczącym Komisji został wybrany Karol Suszka.

KOMISJA TANECZNA

Tabela statystyczna wykazuje prawie identyczne wyniki, jak w roku poprzednim. Można więc skonstatować, że pezetkaowski ruch taneczny jest: ustabilizowany. Dużo w tym zakresie zawdzięcza się samej Komisji Tanecznej i jej systematycznej pracy zgodnie z założeniami planu pracy. Obecny stan zespołów mniej więcej określa aktualne możliwości w Kołach, chociaż rezerwy na pewno jeszcze istnieją. Dobrą sytuację w działalności tanecznej notuje się także w szkołach i przedszkolach. Udowodnił to wspaniały przegląd marcowy.

Ta dobra sytuacja w ruchu tanecznym nie zamyka wcale dalszych możliwości. Jest to zadanie przede wszystkim dla Klubów Młodych w Kołach. Komisja Taneczna oferuje wszystkim zainteresowanym wiele konkretnych propozycji oraz szeroką pomoc metodyczną i praktyczną. Rok 1981 był dobrym dowodem tego, że można na wszelakich imprezach i obchodach prezentować bogaty wachlarz różnorodnych obrzędów i zwyczajów ludowych. Można powiedzieć, że Rok Kultury Ludowej w ruchu tanecznym PZKO i szkół wypadł

nadzwyczaj korzystnie.

Komisja Taneczna pracowała przez cały rok systematycznie i efektywnie. Sama odbyła 14 zebrań, w tym 8 plenarnych, 5 spotkań z kierownikami zespołów szkolnych, 2 zebrania z kierownikami zespołów pezetkaowskich i 1 spotkanie komisji doradczej d/s przeglądu szkolnych zespołów tanecznych.

- S e m i n a r i a t a n e c z n e - zrealizowano 3. Tematem były przygotowania tańców do Przeglądu Szkolnych Zespołów Tanecznych oraz tańców śląskich na Przegląd Zespołów Tanecznych PZKO. I n t e r n a t o w y K u r s T a n e c z n y - odbył się w lipcu w Koszarzyskach. Uczestniczyły 43 osoby z 11 Kół. W programie były tańce, widowiska i obrzędy regionu śląskiego, tańce polskie, tańce towarzyskie, pantomima.

- P r z e g l ą d S z k o l n y c h Z e s p o ł ó w T a n e c z n y c h . Miał formę koncertu pod nazwą "Od roku do roku", odbył się w marcu w Czeskim Cieszynie. Obejmował 10 obrazków obrzędowych i zwyczajowych, uczestniczyło w nim 270 dzieci. Scenariusz opracowała Anna Waławikowa. Koncert wykazał wysoki poziom artystyczny, zadowolonych widzów było 500.

- P r z e g l ą d Z e s p o ł ó w T a n e c z n y c h P Z K O miał miejsce w Trzyńcu w grudniu. Tematem były "Zwyczaje i zabawy", na co złożyło się 10 obrazków obrzędowych i zwyczajowych, jak "Na pasionku", "Deptani kapusty", "Ostatki", "Dożynki", "Jabłonkowski jarmark", "Rekrucko", "Wiesieli w Suchej", "Prządki", "Mietlorz" i "Za Jabłonkowym". Wykonawców było razem 250. Scenariusz opracowała A. Waławikowa. Widowisko bardzo ciekawe i na wysokim poziomie artystycznym. Widzów 500. Po koncercie jego wykonawcy i organizatorzy bawili się swojsko na spotkaniu w Domu PZKO w Trzyńcu - Na Terasie.

- W i e c z ó r P r z y j a z n i - Večer Družby. Tradycyjne

to spotkanie zespołów polskich i czeskich odbyło się w marcu w Hawierzowie. W programie wystąpiły "Olza" oraz zespół "Ostravica" z Frydku-Mistku. Imprezę tę zorganizowano z okazji 34 rocznicy podpisania umowy o współpracy i przyjaźni między CSRS i PRL oraz uczczono nim również rocznicę KPC.

- W s p ó ł p r a c a z z e s p o ł a m i - Komisja zapewniła oraz finansowała dla zespołu "Gorol" materiał na góralskie kostiumy męskie, zaś dla zespołu "Sibica" przekazała 10.000 Kčs oraz zapewniła uszycie 6 sukien do tańców standartowych. Zespół Oldrzychowice otrzymał 12 kabotków cieszyńskich. Niektóre zespoły otrzymały zniżki za wypożyczenie kostiumów z szatni PZKO. Stale współpracowano z zespołami "Sibica" i "Gorol".

- I n s t r u k t a ż e i lustracje. Razem było ich 70, w tym 40 na karty delegacyjne i 30 bez kart. Z tego sama Anna Wackawik przeprowadziła 24, zaś instruktor Komisji 18, Zorganizowano również 4 wyjazdy instruktażowe członków Komisji na występy renomowanych zespołów zawodowych. Utrzymywano stały kontakt z radami ZUČ oraz komisjami d/s tańca przy OKS Karwina i Frydek-Mistek i KKS Ostrawa. Przedstawicielka PZKO uczestniczyła w seminarium tanecznym zorganizowanym przez OKS Frydek-Mistek na temat: "country taniec".

- N a g r a n i a m a g n e t o f o n o w e sporządzano według możliwości dla zespołów tanecznych szkolnych i pezetkaowskich, dalej systematycznie uzupełniano płytotekę taneczną. Z szatnią ZG uzgadniano uzupełnianie kostiumów dla potrzeb Komisji.

R y t m i k a - kontynuowała swe zajęcia w pięciu grupach. Uczestniczyło w niej 77 dzieci z Cz.Cieszyna, Trzyńca, Jabłonkowa, Gnojnika, Olbrachcic, Suchej Górnej. Wyćwiczono pokazowego trojaka, zrealizowano 2 występy na marcowym przeglądzie Szkolnych Zespołów Tanecznych oraz na Koncercie Talentów. Zapewniono

uszyście 16 cieszyńskich sukien dziewczęcych oraz 8 kostiumów chłopięcych. Odbyły się 4 pokazowe lekcje otwarte w trzech grupach dla rodziców. Rozpoczęto przygotowanie programu na 20-lecie Rytmiki.

ZPiT ZG O L Z A

W bieżącym roku pracowało przeciętnie 44 tancerzy, 8 osób kapeli, 1 konferansjerka. Zespół odbył 60 prób grupy tanecznej, 4 próby generalne z orkiestrą, 11 prób konferansjerki, 12 prób kapeli, 13 prób grupy wokalne, 1 zgrupowanie całodniowe całego zespołu oraz 1 dwudniowe zgrupowanie grupy tańca towarzyskiego. OLZA zrealizowała 7 występów całowieczorowych, 3 występy w lokalach wyborczych, występ w TV Ostrawa, 3 występy w NRD, 12 występów z programem balowym i 7 występów samodzielnych kapeli zespołu.

OLZA przebywała na tournée w NRD /lipiec/ na zaproszenie Związku Serbów Łużyckich "Domowina", występowała w Wotrow, Lubusz, Wojreca, kapela grała na spotkaniu z zespołem "Lipa" i przedstawicielami "Domowiny". Zespół przygotował specjalny program, konferansjerkę oraz pieśni w języku niemieckim i serbołużyckim. Spotkania kierowniczkich artystycznej i organizacyjnej z instruktorem ZG odbywały się przeciętnie 2 razy w miesiącu. Były 3 zebrania samorządu zespołu oraz dwa całego zespołu /spotkanie z folklorystami oraz doroczne sprawozdawcze/.

Pod obrady Prezydium przygotowano analizę działalności zespołu za lata 1976-80. Ocena wypadła pozytywnie.

Uzupełniono szatnię zespołu o 6 par butów damskich do tańców towarzyskich, mundurki i meszty ćwiczebne, koszule i suknie do tańców latynoamerykańskich, kostiumy krakowskie dla orkiestry, spodnie góralskie, gunię beskidzką, stroje cieszyńskie.

ZPiT G Ó R N I K

W roku sprawozdawczym pracowało w zespole 26 tancerzy. 30 chórzystów.

15 członków orkiestry, 1 konferansjerka, 8 osób kierownictwa, razem 80 osób. Zespół odbył 56 prób normalnych, 10 prób generalnych, 8 obozów kondycyjnych, 36 prób chóru i 4 próby orkiestry.

W ciągu roku miał 15 występów, z tego 8 całowieczorowych, 3 występy balowe, 2 chóru. Do najważniejszych należała XII premiera nowego programu /maj/ i jej reperyza, dedykowana 60. rocznicy KPC i XVI Zjazdowi Partii.

Kierownictwo zespołu odbyło 15 zebrań, zorganizowało Zebranie Walne oraz własny bal całego zespołu. Również po premierze odbyło się spotkanie towarzyskie zespołu.

W związku z premierą opracowano 11 nowych pozycji dla chóru, zespołu tanecznego i orkiestry, zakupiono nowe meszty oraz buty dla tancerzy, sporządzono nowe kostiumy słowackie.

Działalność zespołu była również przedmiotem analizy i oceny Prezydium ZG. Ocena wypadła pozytywnie.

SEKCJA LITERACKO-ARTYSTYCZNA /SLA/

SLA kontynuowała swą działalność w myśl ustaleń programowych, które kładą nacisk na twórczość artystyczną i jej rozpowszechnianie /wydawnictwa, wystawy/. Dorobek SLA w bieżącym roku był mniejszy niż zaplanowano, zwłaszcza na odcinku popularyzacji i organizacji. Nie udało się opracować prawidłowego modelu pracy rzeczników, na który bardzo liczący. Wszystko to było spowodowane trudnościami kadrowymi w zarządzie SLA oraz znacznymi ograniczeniami kontaktów z środowiskami twórczymi w PRL.

- W y d a w n i c t w a . Nakładem ostarwskiego Profilu ukazały się "Korzenie" /E.Milerska, A.Kupiec, A.Filipek/ oraz "Złomowisko" /K.Jaworski/. Inne zaplanowane wydawnictwa zostały przesunięte z przyczyn obiektywnych na przyszły rok.

- W y s t a w y . W mini galerii SLA zrealizowano z okazji

rocznicy KPC wystawę retrospektywną obrazów, rysunków i rzeźby F.Świdra, co połączone zostało z jubileuszem jego 70.urodzin. Wystawę zwiedziło około 550 osób, co stanowiło rekord ostatnich lat.

Grafikę T.Bergera wystawiono w Toruniu i Bydgoszczy. W kilku miejscowościach Opolszczyzny była eksponowana wystawa zbiorowa plastyków SLA, w samym Opolu zaś indywidualna wystawa F.Świdra. W kilku szkołach pokazano wystawę poplenerową "Jasienie Śl.". Stanisław Kaus wystawił swe prace w Jabłonkowie.

- K o n k u r s y. Na konkursy twórcze z okazji 60.rocznicy KPC wpłynęły 23 prace literackie, 21 prac plastycznych i 23 prac fotograficznych.

- W i o s n a P o e z j i n a d O l z ą . Tę formę skoncentrowanego zestawu działań pełniącego funkcję kształtowania świadomości twórczej, popularyzacji rodzimej twórczościkrytyczno-artystycznej postanowiono organizować co dwa lata.

- W i o s e n n e S e m i n a r i u m S L A. Odbyło się w Jabłonkowie w maju. Jego tematem było omówienie poezji czeskiej ostatniego dziesięciolecia /L.Štěpan/, dalej literatury ludowej jako nurtu literatury cieszyńskiej /D.Kadłubiec/, oraz "Korzeni" /W.Sikora/. Omówiono również wyniki konkursów twórczych. Udział przedstawiciela ostrawskiego Klubu Literackiego ZPCS wpłynął na ożywienie wzajemnych stosunków.

- J e s i e n n e S e m i n a r i u m S L A. Miało miejsce w Trzyńcu. Mówiono o elementach sztuki ludowej w twórczości literackiej, plastycznej i fotograficznej /M.Malura/, dalej omówiono "Złomowisko" oraz prozę członków SLA w ubiegłym trzydziestoleciu. Poza tym przyznano coroczne nagrody "Laury SLA" w poszczególnych gatunkach twórczych oraz rozwiązano konkursy na opowiadanie / 14 prac / i wiersz / 40 utworów/.

F o t o d o k u m e n t a c j a . Na bieżąco były uzupełniane prace W.Pasza i J.Dronga. Dokonano obszernej fotodokumentacji prac plastycznych G.Fierli.

- Z e b r a n i a S L A . W myśl założeń odbywały się w ramach seminariów wiosennego i jesienno. Poza tym kierownictwo SLA odbyło 3 zebrania samodzielnie.

Brak było spotkań towarzyskich, odbyło się tylko jedno, po wernisażu wystawy Franciszka Świdra.

SLA zrzesza razem 67 osób, z tego 24 osoby w pionie literackim, 23 w pionie plastycznym, 16 w pionie foto-filmowym oraz 4 w pionie kompozytorskim.

- P l e n e r m a l a r s k i . W dniach 14 - 26 września przebiegał w Jabłonkowie. Wzięło w nim udział 12 uczestników. W jego ramach odbyły się spotkania twórców z gospodarzami, nawiązano współpracę z JSR, powstało nowych 60 prac olejnych oraz wiele szkiców, rysunków, akwareli. W myśl regulaminu 12 prac stało się własnością ZG PZKO.

P I O N P R A C Y O Ś W I A T O W E J - - - - -

Również w Pionie Pracy Oświatowej wszelka działalność związkowa była podporządkowana obchodom jubileuszowym Partii, wyborom do Rad Narodowych, związkowym imprezom Roku Kultury Ludowej i dalszym ogólnopolskim akcjom i rocznicom.

KOMISJA D/S OŚWIATY

Działalność pracy oświatowej w roku 1981 w porównaniu z rokiem poprzednim utrzymała się na tym samym poziomie. Naturalnie, są pewne odchylenia wzrostowe i spadkowe. O tym dokładne dane podają końcowe tabele statystyczne.

- P r e l e k c j e Z G :

Jest pewna poprawa. Prelegenci wyjeżdżali do terenu z tematyką zgodną z zapotrzebowaniami Kół i szkół. Tematyka oferowana przez Komisję d/s Oświaty była różnorodna : polityczna /wyjeżdżano 90 x /, światopoglądowa i krajoznawcza / 70x /, związkowa /100x/, techniczno-ekonomiczna / 20 x /, zdrowotna / 35 x /, literacka / 30 x /, folklorystyczna / 100 x /, okolicznościowa / 150 x /. Większość prelekcji była uzupełniana pokazami eksponatów, obrazami lub środkami audiowizualnymi. Średnia obecność na prelekcjach wynosiła 43 osoby.

Komisja opracowała i wysłała do Kół 4 gotowe referaty.

Niestety nie doszły do skutku zaplanowane spotkania z twórcami z PRL. Stosunkowo słabe zainteresowanie odczuwa się w pracy prelekcyjnej ze strony Klubów Młodych PZKO. Może przyczyną tego jest brak prelegentów i odpowiednich tematów, któreby zainteresowały młodych.

Niektóre Koła przygotowywały własne prelekcje. Ich tematyka w znacznej większości dotyczyła problematyki politycznej, okolicznościowej i związkowej.

- F i l m

Zrealizowano 103 seanse z obecnością 4 738 osób. Są poważne kłopoty z ofertą. Dlatego niektóre Koła organizują seanse filmowe we własnym zakresie.

- K u r s y

W przeważającej mierze są to kursy organizowane przez Zespoły Kobiet. Ilość utrzymuje się, choć uczestnictwo trochę spadło.

- W y s t a w y

Doszło w tym roku do pewnego spadku ilości wystaw i ich zwiedzających. Jak zwykle gros wystaw stanowiły pokursowe pokazy

prac Zespołów Kobiet. Z wystaw oświatowych oferowanych przez ZG Koła mało korzystają.

- W y c i e c z k i

Najwięcej było wycieczek krajoznawczych. Ich ilość utrzymuje się na poziomie roku poprzedniego.

- Ś w i e t l i c e d z i e c i ę c e

Jest zjawiskiem pocieszającym, że ich ilość ciągle wzrasta. W materiałach metodycznych podaje się Kołom i szkołom gotowe wzorce i programy zajęć takich świetlic. Odpowiednio propagandowo wykorzystana została również wystawa prac dzieci, zorganizowana na 30-lecie świetlic szkolnych.

- Ś w i e t l i c e w p r z y r o d z i e

Również wykazują tendencje wzrostowe. Dotyczą zarówno dzieci, jak i członków młodych i starszych. Programy zajęć ruchowych, tematykę tzw. spacerów po zdrowie, wycieczek poza miasto Koła regularnie otrzymują, są także informacje w Głosie Ludu. Niektóre Koła, np. Czeski Cieszyń-Park Sikory oraz Sibica urządzają regularne wypad do przyrody.

- W i e c z o r y ś w i e t l i c o w e

Mają tendencję spadkową i są wypierane przez spotkania klubowe. A przecież jest to forma w praktyce sprawdzona i warta poparcia zwłaszcza wśród młodzieży związkowej.

- D z i a ł a l n o ś ć k l u b o w a

Rośnie ilość spotkań i frekwencja, i to zarówno wśród młodych jak i starszych, szczególnie w zespołach Kobiet. Średnio na jedno spotkanie przypada 16 osób.

- O g n i s k o T e c h n i k i

Zrzesza 70 członków. Odbyło 5 spotkań z przeciętną obecnością 15 osób. Na spotkaniach tych wygłoszono fachowe prelekcje :

"Prace montażowe rurociągu gazowego w ZSSR", "Techniczne i ekonomiczne aspekty remontu torów kolejowych", "Problematyka budowy hal widowiskowo-sportowych na przykładzie hali we Frydku-Mistku", "Problematyka zabezpieczenia ruchu pociągów". Wszystkie tematy były uzupełnione odpowiednim filmem lub przeźrocami.

- K l u b M e d y k ó w

Zrzesza 160 członków, odbył 10 spotkań z przeciętną obecnością 35 osób. Wygłoszono referaty : "Problematyka udaru mózgu", "Technika w służbie zdrowia", "Schorzenia wyrostka robaczkowego", "Indykacje i zastosowanie nowych materiałów w stomatologii", "Choroby w podeszłym wieku". Spotkanie wyjazdowe odbyło się w Nowym Jičíně.

Spotkania towarzyskie były trzy : MDK, Rok Kultury Ludowej oraz spotkanie z członkami GL 63.

K l u b N a u c z y c i e l i E m e r y t ó w

Zrzesza 177 członków. odbył 12 zebrań zarządu i 3 zebrania członkowskie, poświęcone MDK, rocznicy KPC i RKL. Zrealizowano 3 ekskursje i 2 wycieczki krajoznawczo-turystyczne.

KOMISJA CZYTELNICZO-BIBLIOTEKARSKA

W Komisji pracuje 16 osób. W roku sprawozdawczym odbyły się 3 spotkania plenarne, poza tym wyznaczona podkomisja kilka razy spotkała się z kierownictwem księgarni i pracownikami KPU. Na zebraniach tych oceniono Konkursy Czytelnicze 1980 oraz omówiono przygotowania oraz realizację planowanych zadań w roku 1981.

- K o n k u r s C z y t e l n i c z y S z k ó ł P o d s t a -
w o w y c h . W październiku odbyły się eliminacje szkolne i obwodowe. W szkołach wylczyło ponad 800 uczniów, zaś w obwodowych uczestniczyło 346 uczniów, tj. o 25% mniej niż w roku poprzednim. Przyczyn należy szukać w spadku stanu uczniów,

w mniejszym zainteresowaniu szkół oraz w trudnościach z nabyciem potrzebnych książek. Eliminacje centralne miały miejsce w listopadzie w Czeskim Cieszynie. Udział wzięło 83 uczniów, którzy walczyli w kategorii IV i V. Kategorie I,II,III zamknęły konkurs na szczeblu obwodowym. Poziom konkursu był dobry.

K o n k u r s C z y t e l n i c z y '81 S z k ó ł Ś r e d -
n i c h . Centralna impreza odbyła się w listopadzie w Karwinie. Wzięło w niej udział pięć pięcioosobowych drużyn wykonionych w eliminacjach szkolnych. Poziom konkursu był bardzo wysoki.

- S z k o l e n i e b i b l i o t e k a r z y . W październiku w ośrodku szkoleniowym w Koszarzyskach miało miejsce szkolenie bibliotekarzy. Udział wzięło 19 osób oraz 6 wykładowców. W wykładach omówiono pracę bibliotek z młodzieżą, popularyzację literatury niebeletrystycznej, samokształcenie bibliotekarzy.

- W i e c z ó r a u t o r s k i W.Przeczka został przez Komisję zrealizowany w lokalu biblioteki w Karwinie. Uczestniczyło 40 osób , wiersze recytowali aktorzy Sceny Polskiej: Karol Suszka i Marek Mokrowiecki.

- W y s t a w y i k i e r m a s z e k s i ą ż k o w e . W ramach MOKiP dużo Kół PZKO zorganizowało wystawy książek razem ze sprzedażą. Sprzedaży dokonywali kolporterzy Koła na zasadach zawartej umowy z księgarnią. Nie odbyła się tradycyjna loteria książkowa, lecz niektóre Koła organizowały własne loterie.

Centralna wystawa książek polskich przebiegła w listopadzie w Muzeum w Czeskim Cieszynie. Współorganizatorami byli ZG PZKO, Księgarnia, Ars Polona z Warszawy oraz Muzeum.

KOMISJA D/S WSPÓŁPRACY ZE SZKOŁĄ

Pracowało w niej 20 członków. Komisja odbyła w sumie 5 zebrań z przeciętną obecnością 12 osób. Komisja poza swoimi problemami ustosunkowywała się również do akcji i imprez realizowanych przez inne komisje ZG na terenie szkoły, omawiała też dramaturgiczny plan Teatrzyku Lalek "Bajka".

Główne akcje organizowane przez Komisję :

- S p o t k a n i e z o d z n a c z o n y m i p e d a g o - g a m i z okazji Dnia Nauczyciela. W spotkaniu uczestniczyło 14 odznaczonych, którym wręczono nagrody książkowe.
 - K o n c e r t M ł o d y c h T a l e n t ó w - odbył się w kwietniu w Czeskim Cieszynie. Akcję dedykowano najofiarniejszym działaczom społecznym.
 - S p o t k a n i e z p r z e d s t a w i c i e l a m i SRPS miało miejsce w szkole w Karwinie 6. Wygłoszono referaty: "Problemy SRPS w nowej szkole", "Komisje wychowawcze". Uczestników było 32.
 - "S z k o ł a w z i e l e n i i k w i a t a c h " całoroczna akcja miała dodatnie znaczenie wychowawcze, rozwijała ich zmysł estetyczny. Po końcowej ocenie najlepszym szkołom przyznano nagrody książkowe.
 - O b o z y p i o n i e r s k i e . W czasie wakacji zorganizowano 2 turnusy po 2 tygodnie w Gutach oraz 1 turnus w Łomnej Dolnej. W obozach wzięło udział 180 dzieci.
 - S p o t k a n i e z d y r e k t o r a m i PDSP w Klubie PZKO w Czeskim Cieszynie. Omówiono współpracę ze szkołami i udział młodzieży w Festiwalu PZKO.
- Komisja opracowała 2 materiały metodyczne dla świetlic dziecięcych.

Członkowie Komisji uczestniczyli w wielu imprezach i jubileuszach, w Zjeździe Gwiazdzistym w Mostach k. Jabłonkowa, w eliminacjach konkursów młodzieżowych, w wystawie z okazji 30-lecia istnienia świetlic dziecięcych w Czeskim Cieszynie, w akademiach jubileuszowych szkół oraz w obozach pionierskich.

KOMISJA NAUKI

W roku 1981 odbyła 5 zebrań. W zgodzie ze swym planem opracowała koncepcyjnie i organizacyjnie Rok Kultury Ludowej, rozpatrzyła działalność podległych jej sekcji, rozpatrzyła i poleciła do realizacji poszczególnym ogniwom działalności PZKO-wskiej wnioski z ankiety inż. Wałoszka, przeprowadziła inwentaryzację posiadanych materiałów, wstępnie omówiła problematykę "Młodzież w PZKO" - temat, który będzie treścią pracy w latach przyszłych. W wyniku sytuacji kadrowej, jaka zaistniała w Sekcji Socjologicznej, Komisja zaproponowała ZG jej rozwiązanie i wprowadzenie najbardziej aktywnych jej członków do Komisji. Wniosek ten został zaakceptowany.

SEKCJA HISTORYCZNA

Członkowie Sekcji Historycznej spotkali się na 6 zebraniach, w ich pierwszej części był referat z dyskusją, w części drugiej omawiano sprawy organizacyjne. W listopadzie było spotkanie wyjazdowe do Jabłonkowa połączone z lekcją pokazową przeprowadzoną przez Bogusława Słowiączka. Po omówieniu tej lekcji Władysław Młynek wygłosił referat na temat "Historia Jabłonkowa". W ramach obchodów rocznicowych Sekcja zorganizowała Seminarium /24 uczestników/ poświęcone polityce narodowościowej KPC.

SEKCJA FOLKLORYSTYCZNA

Odbyła 8 zebrań z przeciętnym udziałem 10 osób. Przez prawie

całe pierwsze półrocze rozbieżności między członkami stwarzały duże trudności w realizacji planowanych zadań. Pomimo tego wiele akcji i imprez odbyło się.

W czerwcu przebiegło Seminarium Folklorystyczne Wiosenne. Jego głównym tematem była ocena Roku Kultury Ludowej za pierwsze półrocze oraz koncepcja wszechstronnego prezentowania cieszyńskiej kultury ludowej w drugim półroczu. Referaty wygłosili St. Kondziołka, E. Sztabla i dr D. Kadłubiec.

Badania w terenie były kontynuowane zgodnie z planem. Członkowie Sekcji wyjeżdżali do Kół i szkół z prelekcjami o tematyce folklorystycznej, prezentowali również pisarstwo ludowe, służyli jako konsultanci zespołom tanecznym i współpracowali w przygotowaniach widowisk regionalnych. W czasopismach i gazetach naszych i zagranicznych pojawiło się w tym roku kilka artykułów autorstwa członków Sekcji.

Jesienne Seminarium Folklorystyczne odbyło się wspólnie z Zrzeszeniem Śpiewaczo-Muzycznym i miało formę Przeglądu Śląskiej Pieśni Ludowej. Odbyło się w grudniu w Wędryni. Po wygłoszeniu referatów przez inż. Alojzego Kaletę, dr A. Kopoczka i mgr A. Kopoczkowej odbyła się dyskusja wokół śpiewactwa ludowego na Śląsku. Wysłunięto szereg postulatów, domagano się większego uwzględnienia piosenek ludowych w śpiewnikach szkolnych, zwrócono uwagę na potrzebę kształcenia uczniów w zakresie piosenki ludowej, jej publikowania w czasopismach dziecięcych, potrzebę wydania śpiewnika regionalnego. Była to pierwsza akcja tego typu w historii śpiewactwa śląskiego w ogóle.

Sekcja wydała Zeszyt Ludoznawczy "Wspominki okupacyjne" dr Józefa Ondrusza.

Z A K O Ń C Z E N I E

- - - - -

W ramach pezetkaowskiej działalności związkowej wykonano

w bieżącym roku dostatecznie dużo, aby mieć satysfakcję i zadowolenie, że nie zaprzepaszcza się możliwości rozwoju polskiego życia społeczno-kulturalnego. A możliwości tych jest stale jeszcze sporo. Mogliśmy się o tym przekonać raz jeszcze przy okazji uroczystości jubileuszowych, jakie w tym roku obchodziliśmy.

Była również okazja w naszym Związku, abyśmy głośno i zdecydowanie zmanifestowali naszą dążność do utrwalenia pokoju, naszego sprzeciwu wobec szaleńczej polityki światowego imperializmu. Szczególnie wyraźnie to zabrzmiało na tegorocznym "Święcie Gorolskim", który stał się potężną manifestacją pokojową. Lud nigdy w swej historii nie chciał wojny. Jego życiową dążność zawsze była związana z pracą, z radościami i smutkami z tą pracą związanymi. Z tego wyrosła nasza przepiękna kultura ludowa. A właśnie tej kulturze ludowej poświęcono w naszym związku wszystkie obchody jubileuszowe.

Mijający rok był rokiem wyborów do wszystkich szczebli rad narodowych i do parlamentu. W tym akcie zaangażowanie PZKO było bardzo poważne.

Wiele satysfakcji możemy mieć z naszych dokonań w zakresie pracy kulturalno-oświatowej. Dobrze prezentują się nasze chóry, rośnie nie tylko ich ilość, ale i ich poziom. Daje to gwarancje, że nie zaginie nasze śpiewanie, że nasze śpiewactwo nadal stanowić będzie potężne źródło zaangażowania społecznego naszych członków. Dobrze prezentują się nasze zespoły reprezentacyjne. Ruchliwe są małe zespoły. Niemal w każdym Kole stwarza się wartości, które składają się na piękną mozaikę przedstawiającą całokształt dorobku PZKO, dorobku w zakresie śpiewu, tańca, żywego słowa. Wiele dobrego trzeba by powiedzieć pod adresem Zespołów Kobiet. Bez ich zaangażowania nie dzieje się w PZKO

nic. Trochę problemów nagromadziło się koło pracy Klubów Młodych, ale to są wszystko zjawiska obiektywne, ponieważ wśród młodych fluktuacja następuje w krótkich czasookresach i niekiedy trudno przychodzi zmontowanie nowego kolektywu, który jest w stanie rozwinąć normalną pracę.

Kończąc ten znamienny w życiu naszego Związku i całego społeczeństwa rok, dziękujemy wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tego, że wyniki naszej pracy możemy oceniać z satysfakcją i zadowoleniem. W przyszłym roku będziemy obchodzili trzydziestopięciolecie powołania do życia PZKO. Tworzymy podstawę jedności społecznej, jedności, której tak bardzo nam potrzeba, abyśmy mogli podołać wszystkim zadaniom, jakie nam nowy rok przyniesie.